

РОЗДІЛ V. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 342.951

DOI <https://doi.org/10.26661/2616-9444-2021-1-06>

Нормативно-правове регулювання впровадження та використання платних автомобільних доріг в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення

Болобан Д. А.

аспірант кафедри адміністративного та господарського права

Запорізький національний університет

вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна

orcid.org/0000-0002-7385-8089

dmtrblbn@gmail.com

Ключові слова: *платні автомобільні дороги, автомобільні дороги України, мережа автомобільних доріг, впровадження та використання платних автомобільних доріг, автомобільні дороги, що побудовані на умовах концесії.*

Незадовільний стан мережі українських автомобільних зумовлює потребу у проведенні їх масштабної реконструкції, що, зважаючи на значну вартість, а також відсутність у держави достатньої кількості фінансових ресурсів для забезпечення належного фінансування зазначених робіт, на поточний момент є майже неможливим, у зв'язку з чим є необхідність пошуку нових сучасних підходів до фінансування системи автомобільних доріг України. Саме одним з таких нових та перспективних для нашої країни підходів є впровадження та використання на території України платних автомобільних доріг. Можливість впровадження та подальшого використання платних автомобільних доріг повною мірою залежить від якості нормативно-правової бази з такого питання, з огляду на що вкрай актуальним є дослідження законодавства України про платні автомобільні дороги. Предметом проведеного дослідження є проблеми та недоліки нормативно-правового регулювання впровадження та використання платних автомобільних доріг в Україні, а також можливі напрями його вдосконалення. Об'єктом дослідження є законодавство України про платні автомобільні дороги. Методологію дослідження становить сукупність загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, з-поміж яких як базовий використовувався метод аналізу. У результаті проведеного дослідження було проаналізовано національне законодавство про платні автомобільні дороги та виділено основні його проблеми. Акцентовано увагу на тому, що чинне законодавство про платні автомобільні дороги перебуває у незадовільному стані, оскільки включає у себе значну кількість «розпорошених» законів та підзаконних нормативно-правових актів, які здебільшого є застарілими та такими, що не відповідають сучасності, з огляду на що необхідне його оновлення та модернізація. З метою вирішення виявлених під час дослідження проблем запропоновано прийняти базовий Закон України «Про платні автомобільні дороги», в якому необхідно визначити правові, економічні, організаційні та соціальні засади забезпечення функціонування платних автомобільних доріг в Україні, порядок їх створення та подальшого утримання з визначенням чіткої юрисдикції конкретних органів публічної влади, відповідальних за їх функціонування. Крім того, запропоновано на основі зазначеного Закону України «Про платні автомобільні дороги» внести зміни до чинних нормативно-правових актів та прийняти нові. Зокрема, прийняти Постанову КМУ «Про порядок функціонування платних автомобільних доріг», що би конкретизувала положення зазначеного Закону; доповнити Закон України «Про дорожній

рух» окремим розділом, який би визначав правові засади використання учасниками дорожнього руху платних автомобільних доріг, доповнити Закон України «Про державно-приватне партнерство» статтями, які б визначали особливості державно-приватного партнерства з питань утримання платних автомобільних доріг; доповнити положення про відповідні органи пунктами про юрисдикцію таких органів у сфері функціонування платних автомобільних доріг; внести зміни до законів України «Про автомобільні дороги» та «Про концесію» з метою приведення їх у відповідність до Закону України «Про платні автомобільні дороги» тощо.

Legal regulation of introduction and use of toll road in Ukraine: current state and prospects for improvement

Boloban D. A.

Postgraduate Student at the Department of Administrative and Commercial Law

Zaporizhzhya National University

Zhukovskoho str., 66, Zaporizhzhia, Ukraine

orcid.org/0000-0002-7385-8089

dmtrblbn@gmail.com

Key words: *toll highways, highways of Ukraine, highways network, introduction and use of toll highways, highways built on concession terms.*

The unsatisfactory state of the road network of Ukraine necessitates their large-scale reconstruction, which due to the considerable costs and lack of sufficient financial resources to ensure adequate financing of these works, it is now almost impossible to find new modern approaches to the financing of the road system of Ukraine. One of such new and promising approaches for our country is the introduction and use of toll roads in Ukraine. The possibility of introduction and further use of toll roads fully depends on the quality of the regulatory framework on this issue, given that it is extremely important to study the legislation of Ukraine on toll roads. The subject of the study is the problems and shortcomings of the legal regulation of the introduction and use of toll roads in Ukraine, as well as possible areas for improvement. The object of the study is the legislation of Ukraine on toll roads. The research methodology consists of a set of general scientific and special methods of scientific knowledge, among which the method of analysis was used as a base. As a result of the study, the national legislation on toll roads was analyzed and its main problems were identified. Emphasis is placed on the fact that the current legislation on toll roads is in unsatisfactory condition, as it includes a significant number of “scattered” laws and regulations, which in most cases are outdated and out of date, given on what its updating and modernization is necessary. In order to address the problems identified during the study, it is proposed to adopt the basic Law of Ukraine “On toll roads”, which defines the legal, economic, organizational and social principles of ensuring the functioning of toll roads in Ukraine, their creation and further maintenance with clear jurisdiction specific public authorities responsible for their functioning. In addition, it is proposed on the basis of the Law of Ukraine “On toll roads” to amend the current regulations and adopt new ones, in particular: to adopt the Resolution of the Cabinet of Ministers “On the operation of toll roads”, which would specify the provisions of this Law; to supplement the Law of Ukraine “On Road Traffic” with a separate section, which would determine the legal basis for the use of toll roads by road users, to supplement the Law of Ukraine “On Public-Private Partnership” with articles that would define the features of public-private partnership on toll roads; to supplement the provisions on the relevant bodies with clauses on the jurisdiction of these bodies in the field of operation of toll roads; to amend the Laws of Ukraine “On Motor Roads” and “On Concession” in order to bring them in line with the Law of Ukraine “On Toll Motor Roads”, etc.

Постановка проблеми та її актуальність.

Автомобільні дороги є одним зі найважливіших елементів національної економіки, оскільки саме від їх протяжності та стану напряду залежить не тільки комфортність та безпека перевезення ними пасажирів та вантажів, а й доступність усіх важливих послуг, темпи руху капіталів у межах країни, мобільність та рівень зайнятості населення, тобто ефективність роботи всіх інших галузей економіки, а отже, і економічний добробут країни загалом.

Останнє десятиліття в Україні ознаменувалось великою кількістю змін у більшості сфер життя країни, в тому числі і у сфері автомобільного транспорту, однією із яких було стрімке зростання кількості транспортних засобів, яке своєю чергою стало причиною значного підвищення інтенсивності використання автомобільних доріг, наслідками чого стало швидке їх зношення та руйнування, оскільки більшість автомобільних доріг України були побудовані ще у 70-х роках минулого століття та не були розраховані на сучасні навантаження.

Такий незадовільний стан мережі українських автомобільних доріг не дає можливості повною мірою реалізувати транзитний потенціал нашої держави, зумовлений її вигідним географічним розташуванням на перетині головних транспортних шляхів, які з'єднують країни Азії та Європи, внаслідок чого Україна втрачає значні надходження до державного та місцевих бюджетів. Крім того, за даними Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), у зв'язку з перевитратами пального, зростанням витрат на перевезення через зменшення швидкості, а також необхідність додаткового ремонту автомобілів через незадовільний стан мережі автомобільних доріг економіка України щорічно недоотримує близько 5% ВВП, що становить близько 70 мільярдів гривень [1, с. 6].

Описане вище свідчить про необхідність проведення масштабної реконструкції наявних в Україні автомобільних доріг, а також будівництва нових, що, зважаючи на значну вартість, відсутність можливостей у держави забезпечити належне фінансування зазначених робіт, а також наявність у країні інших не менш важливих проблем, які потребують негайного вирішення, на поточний момент є майже неможливим.

У зв'язку з цим нагальною є потреба в пошуку нових підходів до фінансування системи автомобільних доріг України та підвищення ефективності використання таких фінансів в умовах їх обмеженості та постійно зростаючих потреб у розвитку системи автомобільних доріг.

Саме одним з таких нових та перспективних для нашої країни підходів є впровадження

та використання на території України платних автомобільних доріг, що і зумовлює актуальність вибраної нами теми дослідження.

Аналіз досліджень проблеми. Проблеми нормативно-правового регулювання впровадження та використання платних автомобільних доріг в Україні, незважаючи на їх значну актуальність, комплексно не досліджувались, теоретичних розробок у цій сфері практично немає.

Мета статті – здійснити комплексний аналіз положень чинного національного законодавства з питань впровадження та використання платних автомобільних доріг в Україні, виявлення його специфіки та основних проблем, а також розроблення рекомендацій щодо його вдосконалення.

Вклад основного матеріалу. Важливою передумовою впровадження та подальшого функціонування платних автомобільних доріг є наявність якісної законодавчої бази, що регулює таке питання.

Натепер будівництво та подальша експлуатація платних автомобільних доріг в Україні регламентуються законами України, постановами, розпорядженнями та програмними документами Кабінету Міністрів України, а також наказами профільних відомств.

Законодавство у сфері платних автомобільних доріг становлять такі нормативно-правові акти: закони України «Про автомобільні дороги», «Про концесію», «Про джерела фінансування дорожнього господарства», «Про державно-приватне партнерство», «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності», «Про дорожній рух», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про будівельні норми», «Про автомобільний транспорт», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про основи містобудування», «Про архітектурну діяльність», «Про ліцензування видів господарської діяльності» тощо, постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження максимального розміру плати за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах концесії», «Про затвердження Порядку спрямування коштів державного дорожнього фонду», «Про затвердження вимог щодо проведення контролю якості робіт з нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту автомобільних доріг загального користування», «Деякі питання ліцензування будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками», «Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт», «Про затвердження Технічного регламенту будівельних виробів, будівель

і споруд», «Про затвердження Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, правил користування ними та охорони», «Про авторський та технічний нагляд під час будівництва об'єкта архітектури», «Про затвердження Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018–2022 роки» тощо, розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року», Наказ Міністерства регіонального розвитку та будівництва України «Про прийняття ДСТУ Б В.2.3-17:2007 «Споруди транспорту. Автомобільні дороги платні. Вимоги до проектування» та інші.

Основним серед перелічених вище нормативно-правових актів у сфері платних автомобільних доріг є Закон України від 08.09.2005 «Про автомобільні дороги» № 2862-IV, оскільки саме він визначає загальні положення функціонування автомобільних доріг в Україні, одним із видів яких і є платні автомобільні дороги, та містить у своїй структурі розділ VI «Платні автомобільні дороги», що цілком присвячений регулюванню відносин у сфері платних автомобільних доріг в Україні та містить загальні його засади. У цьому розділі містяться норми, що регламентують порядок переведення автомобільних доріг загального користування до розряду платних та подальшої їх експлуатації, здійснення контролю за станом платних автомобільних доріг, порядок встановлення плати за проїзд платними автомобільними дорогами, а також відповідальність за функціонування платних автомобільних доріг [2].

Не менш важливу роль у регулюванні сфери платних автомобільних відіграє Закон України від 18.09.1991 «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» № 1562-XII, положення якого визначають фінансові аспекти функціонування мережі автомобільних доріг України, у тому числі і платних, а саме: особливості фінансування витрат, пов'язаних з будівництвом, реконструкцією, ремонтом і утриманням автомобільних доріг, а також порядок використання коштів, отриманих від функціонування платних автомобільних доріг [3]. Крім того, положення цього Закону деталізуються у постановах Кабінету Міністрів України «Про затвердження максимального розміру плати за разовий проїзд автомобільною дорогою загального користування, побудованою на умовах концесії» та «Про затвердження Порядку спрямування коштів державного дорожнього фонду».

Зважаючи на те, що найбільш оптимальним та можливим джерелом фінансування будівництва в Україні платних автомобільних доріг є кошти, залучені від приватних інвесторів,

особливо важливою складовою частиною законодавства, що регулює відносини у сфері платних автомобільних доріг, є Закон України від 03.10.2019 «Про концесію» № 155-IX, в якому визначаються загальні умови реалізації проєктів модернізації інфраструктури, що здійснюються на умовах концесії, а також має у своїй структурі розділ IX, який повністю присвячений особливостям концесії щодо будівництва платних автомобільних доріг [4], та Закон України від 01.07.2010 «Про державно-приватне партнерство» № 2404-VI, який є своєрідним доповненням до попереднього закону та визначає засади взаємодії державних партнерів з приватними партнерами, у тому числі і в питаннях функціонування платних автомобільних доріг [5].

Оскільки впровадження платних автомобільних доріг в Україні передбачає більшою мірою саме будівництво таких автомобільних доріг з нуля та відповідно потребує наявності певних земельних ділянок для зазначених цілей, важливе місце у системі законодавства про платні автомобільні дороги посідає Закон України від 17.11.2009 «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» № 1559-VI, норми якого визначають засади регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності, в тому числі і для будівництва платних автомобільних доріг [6].

Безпосередньо ж правила пересування платними автомобільними дорогами, а також права, обов'язки та відповідальність суб'єктів таких відносин визначені у Законі України від 30.06.1993 «Про дорожній рух» № 3353-XII та Постанові Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 «Про Правила дорожнього руху» № 1306.

Усі інші нормативно-правові акти, що входять до системи законодавства про платні автомобільні дороги в Україні, регулюють безпосередньо порядок та умови проведення робіт з проектування, будівництва та реконструкції таких доріг, а також визначають вимоги до суб'єктів, які мають право здійснювати такі роботи.

Крім того, слід відзначити особливе значення для розвитку системи платних автомобільних доріг та транспортної галузі загалом програмних документів Кабінету Міністрів України, оскільки саме в них визначаються стратегічні цілі, шляхи їх досягнення та напрями розвитку сфери платних автомобільних доріг в Україні.

Так, наприклад, у розпорядженні Кабінету Міністрів України «Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року» задекларовано мету удосконалення законодавства про транспортну інфраструктуру, в тому числі про платні автомобільні дороги [7], а у «Державній цільовій економічній програмі розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018–2022» встановлено основною метою відновлення і розвиток автомобільних доріг загального користування державного значення для інтеграції їх до європейської транспортної системи, та визначено одним з варіантів її досягнення будівництво платних автомобільних доріг на умовах концесії [8].

Окрім перелічених вище нормативно-правових актів, до законодавства, що регулює сферу платних автомобільних доріг, слід віднести також і Угоду про асоціацію між Україною та ЄС.

Відповідно до статті 368 Угоди про асоціацію основною метою співпраці між ЄС та Україною є сприяння модернізації та оновленню транспортного сектору України і поступовій гармонізації чинних стандартів та політики з наявними в ЄС, а також покращення руху пасажирів та вантажів, зростання плинності транспортних потоків між Україною, ЄС і третіми країнами регіону за рахунок усунення адміністративних перешкод, покращення транспортної мережі та модернізації інфраструктури [9].

У зв'язку з підписанням Угоди про асоціацію для досягнення визначеної у статті 368 мети, відповідно до додатку XXXII до Глави 7 Транспорт Розділу 5 «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію, Україна взяла на себе зобов'язання з імплементації Директиви 2014/23/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 26 лютого 2014 року «Про укладання договорів концесії» та Директиви 1999/62/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 17.06.1999 «Про стягнення платні з вантажних транспортних засобів за використання певних елементів інфраструктури», які присвячені питанням будівництва доріг на умовах концесії, а також стягненню плати за проїзд дорогами України вантажними та легковими транспортними засобами [10].

Слід зазначити, що хоч угодою і не було встановлено конкретних строків щодо імплементації таких директив, станом на сьогодні, з плином більше ніж 6 років з моменту підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, такі акти і досі не є імplementованими до національного законодавства України, що, на жаль, свідчить про бездіяльність у напрямі впровадження та використання платних автомобільних доріг в Україні, а також виконання Угоди про асоціацію загалом.

На підставі аналізу зазначених нормативно-правових актів можна дійти висновків про недосконалість чинного національного законодавства про платні автомобільні дороги та виділити такі його недоліки:

- відсутність базового закону, який регулює відносини у сфері впровадження і використання платних автомобільних доріг, внаслідок чого норми, що їх регулюють, розпорошені по значній кількості нормативно-правових актів, що не тільки ускладнює процеси правозастосування та негативно впливає на якість прийнятих управлінських рішень у цій сфері, але й сприяє виникненню колізій, оскільки значна частина законодавства, що регулює відносини у цій сфері, є нормативно-правовими актами різних галузей, а тому здебільшого є неузгодженими між собою;

- відсутність у зазначених нормативно-правових актах, а також положеннях про відповідні органи державної влади норм, що визначають юрисдикцію органів державної влади у цій сфері, внаслідок чого є відсутність в Україні ефективної системи суб'єктів впровадження та використання платних автомобільних доріг;

- розмитість та незрозумілість більшості процедур, пов'язаних з будівництвом та подальшою експлуатацією платних автомобільних доріг;

- відсутність у програмних документах чітких і вимірюваних показників досяжності поставлених цілей, а також невстановлення конкретних строків виконання та відповідальності за їх невиконання, що здебільшого приводить до повного невиконання передбачених програм.

Висновки. З вищенаведеного можна резюмувати, що законодавство України про платні автомобільні дороги має цілу низку суттєвих недоліків, з метою подолання яких необхідно сприяти активізації діяльності зі створення ґрунтового наукового базису нормотворчої діяльності у цій сфері, на основі результатів якого можна буде провести впорядкування законодавства про платні автомобільні дороги.

Одним із можливих варіантів усунення зазначених недоліків є розробка та прийняття базового Закону України «Про платні автомобільні дороги», в якому необхідно визначити правові, економічні, організаційні та соціальні засади забезпечення функціонування платних автомобільних доріг в Україні, порядок їх створення та подальшого утримання з визначенням чіткої юрисдикції конкретних органів публічної влади, відповідальних за їх функціонування. Крім того, спираючись на норми зазначеного базового закону, необхідно внести зміни до чинних нормативно-правових актів та прийняти нові. Зокрема, прийняти Постанову КМУ «Про порядок функціонування платних автомобільних

доріг», яка би більш детально регламентувала процедурні аспекти функціонування системи платних автомобільних доріг в Україні, визначені в зазначеному законі; доповнити Закон України «Про дорожній рух» окремим розділом, який би визначав правові засади використання учасниками дорожнього руху платних автомобільних доріг, доповнити Закон України «Про державно-приватне партнерство» статтями, які б

визначали особливості державно-приватного партнерства з питань утримання платних автомобільних доріг; доповнити положення про відповідні органи пунктами про юрисдикцію таких органів у сфері функціонування платних автомобільних доріг; внести зміни до законів України «Про автомобільні дороги» та «Про концесію» з метою приведення їх у відповідність до Закону України «Про платні автомобільні дороги» тощо.

Література

1. Черевиков Є.Л., Іголкін І.В. Секторальний огляд потреб державного сектору у сфері транспорту (автомобільних доріг) і опис можливостей державно-приватного партнерства для задоволення цих потреб. *Програма розвитку державно-приватного партнерства*. 2015. 29 с. URL: <http://ppp-ukraine.org/wp-content/uploads/2015/12/Sectoral-Brief-Road-Transport-Cherevykov-UKR.pdf> (дата звернення: 25.03.2021).
2. Про автомобільні дороги : Закон України від 08.09.2005 р. № 2862-IV / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 51. Ст. 556.
3. Про джерела фінансування дорожнього господарства України : Закон України від 18.09.1991 р. № 1562-XII / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 648.
4. Про концесію : Закон України від 03.10.2019 р. № 155-IX / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 48. Ст. 325.
5. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 524.
6. Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності : Закон України від 17.11.2009 р. № 1559-VI / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 1. Ст. 2.
7. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.05. 2018 р. № 430-р / Кабінет Міністрів України. *Офіційний вісник України*. 2018. № 52. Ст. 1848.
8. Про затвердження Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018–2022 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 21.03.2018 р. № 382 / Кабінет Міністрів України. *Офіційний вісник України*. 2018. № 42. Ст. 1480.
9. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Угода ратифікована Законом України від 16.09.2014 р. № 1678-VII / Верховна Рада України. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Ст. 2125.
10. Додатки до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16.09.2014 р. № 1678-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_a11#n8 (дата звернення: 25.03.2021).

References

1. Cherevykov, E.L., Igolkin, I.V. (2015). *Sektoralnij oglyad potreb derzhavnogo sektoru v sferi transportu (avtomobilnikh dorig) i opys mozhlyvostej derzhavno-pryvatnogo partnerstva dlya zadovolennya cyh potreb* [Sectoral inspection requirements of the public sector in the field of transport (roads) and the description of public-private partnerships to meet these needs]. Retrieved from: <http://ppp-ukraine.org/wp-content/uploads/2015/12/Sectoral-Brief-Road-Transport-Cherevykov-UKR.pdf>.
2. “About highways”: Law of Ukraine on the 8th September 2005. *Vidomosti Verkhovnoji Rady Ukrainy*. 2005. No. 51. Art. 556.
3. “About sources of financing of road economy of Ukraine”: Law of Ukraine on the 18th September 1991. *Vidomosti Verkhovnoji Rady Ukrainy*, 1991. No. 47. Art. 648.
4. “About the concession”: Law of Ukraine on the 3 October 2019. *Vidomosti Verkhovnoji Rady Ukrainy*, 2019. No. 48. Art. 325.
5. “About public-private partnership”: Law of Ukraine on the 1 July 2010. *Vidomosti Verkhovnoji Rady Ukrainy*, 2010. No. 40. Art. 524.

6. “About alienation of land plots, other real estate objects located on them, which are in private ownership, for public needs or for reasons of public necessity”: Law of Ukraine on the 17th October 2009. *Vidomosti Verkhovnoji Rady Ukrainy*, 2010. No. 1. Art. 2.
7. “On approval of the National Transport Strategy of Ukraine for the period up to 2030”: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine on the 30th May 2018. *Oficijnyj visnyk Ukrainy*, 2018. No. 52. Art. 1848.
8. “About the statement of the State target economic program of development of highways of public use of the state value for 2018–2022”: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on the 21st March 2018. *Oficijnyj visnyk Ukrainy*, 2018. No. 42. Art. 1480.
9. “Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part”: The agreement has been ratified by the Law of Ukraine on the 16th September 2014. *Oficijnyj visnyk Ukrainy*, 2014. No. 75. Art. 2125.
10. “Annexes to the Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part”, ratified by the Law of Ukraine on the 16th September 2014. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_a11#n8.